

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes alljärgnevalt toodud asjaoludest, kaalutlustest ja esitatud keskkonnaloa taotlusest ning tuginedes veeseaduse § 187 p 2, 9 ja 12, § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 5, haldusmenetluse seaduse § 4 lg 1, **otsustan:**

1.1. Anda aktsiaseltsile TREF Nord (registrikood 10217746; aadress Lagedi tee 30, Veneküla, Rae vald, Harju maakond, 75325) keskkonnaluba nr KL-519714 põhjavee ümberjuhtimiseks Pärnu maakonnas Tori vallas Rütavere külas Kivisilla tee L1 kinnistul (katastritunnus 80901:001:0798, registriosa nr 5854750);

1.2. Määrata keskkonnaloaga nr KL-519714 ümberjuhitava põhjavee kogused ja seirenõuded veehaarete ja väljalaskmete kaupa (vormid V2, V3 ja V4), väljalaskme seirenõuded (vorm V7), meetmed vee erikasutuse mõju vähendamiseks (V16) ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (V17), nagu kirjas korralduse punktis 3;

1.3. Avalikustada keskkonnaloa nr KL-519714 andmise otsus ametlikus väljaandes Ametliku Teadaanded;

1.4. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest aktsiaseltsile TREF Nord.

Keskkonnaluba on kantud keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>) registreerimisnumbriga KL-519714. Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-519714 lahutamatu osa.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Aktsiaselts TREF Nord (registrikood 10217746; aadress Lagedi tee 30, Veneküla, Rae vald, Harju maakond, 75325) esitas Keskkonnaametile 27.06.2023 keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1019037. Ettevõtte taotleb keskkonnaluba põhjavee ümberjuhtimiseks Rail Balticu Kivisilla viadukti ehitusaegsest kaevikust aadressil Pärnu maakond Tori vald Rütavere küla Kivisilla tee L1 (katastritunnus 80901:001:0798, registriosa nr 5854750). Ettevõtte taotleb põhjavee ümberjuhtimist mahus kuni 170 608 m³ aastas, 467 m³ ööpäevas. Ettevõtte taotleb

keskkonnaluba tähtajatult.

Nõuetekohane taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 05.07.2023 taotluse nr T-KL/1019037-2, kirja nr DM-125202-2 all.

Veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 2 lg 2, § 191 lg 1 ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 41 lg 1 p 1 ja lg 5 kohaselt annab Keskkonnaamet vee erikasutuseks keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*). Keskkonnaloa taotluse menetlusele kohaldatakse KeÜS 5. peatüki ja haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) sätteid, arvestades VeeS sätestatud erisusi.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ja otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaamet teavitas 05.07.2023 kirjaga nr DM-125202-3 ettevõtet ja menetlusosalisi keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisest ning küsis kirjaga nr DM-125202-4 Tori Vallavalitsuselt arvamust keskkonnaloa taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 1 ja § 46 lg 1 p 1).

Keskkonnaamet teavitas 05.07.2023 avalikkust keskkonnaloa menetluse algatamisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (KeÜS § 47 lg 2). Keskkonnaamet ei pidanud vajalikuks teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes.

Taotluse kohta arvamusi ei esitatud.

Keskkonnaamet teavitas keskkonnaloa nr KL-519714 eelnõu ja selle otsuse eelnõu (edaspidi *eelnõud*) valmimisest XX.08.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning edastas XX.08.2023 kirjaga nr DM-XXXXXX eelnõud ettevõttele ja menetlusosalistele tutvumiseks ning arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 40 lg 1 ja § 49 lg 1, lg 2), tähtajaga kaks nädalat, alates eelnõude avalikustamisest.

Eelnõudele ettepanekuid ja vastuväiteid *esitati/ei esitatud*.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata (KeHJS § 11 lg 3). KeHJS § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg 2¹ viidatud tegevuse korral tuleb anda eelhinnang ja otsustada KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg 2

ja 4). KeHJS § 6 lg 2 loetelu on KeHJS § 6 lg 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*). Ettevõtte tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuste nimistusse. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg 2 nimetatud tegevusega.

3.2. Kaalutlused vee erikasutusloa andmisel

3.2.1. Lubatud tegevus

Käitajal on keskkonnaluba vajalik kui juhitakse ümber põhjavett. Arvestades, et põhjavee ümberjuhtimine hõlmab siinkohal kõrge põhjaveetaseme tõttu vee suublasse juhtimist, on veeluba kohustuslik ka põhjavee võtmiseks rohkem kui 10 m³ ning maavara kaevandamisel eemaldatava vee juhtimiseks suublasse (VeeS § 187 p 2, 9 ja 12).

Ettevõtte 05.07.2023 esitatud taotluse kohaselt on vajalik Kivisilla viaduktile rajada vertikaaldrenaaž, mis dreniks viadukti piirkonda liigveest. Liigvesi juhitakse rajatava raudteekraavi kaudu Räägu ojja (VEE1150600). Vertikaaldrenaaž on püsiv.

Arvestuslik ärajuhitava põhjavee kogus on kuni 467 m³ ööpäevas, kuni 42 652 m³ kvartalis, kuni 170 608 m³ aastas. Taotluse kohaselt on maksimaalsed veehulgad ärajuhitavad esimese kolme kuu jooksul, kui koormamise mõju pinnasele on maksimaalne ning edaspidi väheneb ärajuhitava vee hulk vähemalt 50% võrra.

Veeloaga kehtestatakse veevõtu lubatud kogused ja aeg veehaarete ning põhjaveekihtide kaupa; arvestuse pidamise nõuded veekogumist võetava vee koguse määramise, vee kvaliteedi kontrollimise, sealhulgas võetud vee kohta; saasteainete, sealhulgas ohtlike ainete suurim lubatav sisaldus heitvees ja saasteainete heitkogus ainete ja väljalaskmete kaupa; seirenõuded, sealhulgas mõjutatava suubla seire nõuded; keskkonnaohu vältimise ja keskkonnariski vähendamise meetmed ning nende rakendamise tähtajad ning vajaduse korral meetmed, millega vähendatakse või välditakse tegevuse mõju pinnaveekogumile, põhjaveekogumile või isiku varale, ja nende meetmete tõhususe seire nõuded (VeeS § 193 lg 1 p 1-8).

3.2.2. Nõuded põhjavee võtmisele ja seirele

Vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks koostatakse iga vesikonna kohta veemajanduskavad (edaspidi *VMK*) ning nende juurde meetmeprogramm, mille põhieesmärgiks on kõigi vete hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine või säilitamine. Meetmeprogramm sisaldab vee kasutamise ja kaitse meetmeid, mille elluviimine aitab saavutada veepoliitika raamdirektiivis sätestatud põhieesmärki. VMK-d on leitavad leheküljelt <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027-eelnou#veemajanduskavade-do>.

Piirkonnas levinud maapinnalt esimeseks põhjaveekogumiks on Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogum. 2020. aasta hinnangu kohaselt on Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumi koguseline ja keemiline seisund hea.

Keskkonnaamet määrab keskkonnaloaga nr KL-519714 lubatava veevõtu koguseks veehaardest kuni 467 m³ ööpäevas, kuni 42 652 m³ kvartalis, kuni 170 609 m³ aastas.

Keskkonnaamet peab põhjendatuks HMS § 53 lg 1 p 4 ning § 53 lg 2 p 3 alusel keskkonnaloaga nr KL-519714 kõrvaltingimuse määramist, mille kohaselt võib Keskkonnaamet keskkonnaluba muuta või kehtetuks tunnistada kui loaga nõutud tingimusi ei täideta või vee erikasutus avaldab negatiivset mõju keskkonnale või veekogumite seisundile.

Arvestades, et Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu veekogumi seisund on hea ning et lähimad majapidamised jäävad ca 1 km kaugusele kavandatavast tööpiirkonnast, ei pea Keskkonnaamet vajalikuks ettevõttele põhjaveeseire seadmist.

3.2.3. Nõuded vee juhtimiseks suublasse

Väljapumbatav põhjavesi juhitakse Räägu oja, koordinaatidega X: 6482026, Y: 538680. Põhjavee alandamise eesmärgil väljapumbatavat vett ei puhastata. Kuivõrd põhjavee võtmiseks ehitustegevuse teostamiseks ei ole erisust sätestatud, kuid tegemist on ehituskaevikust väljapumbatava veega, määrab Keskkonnaamet väljapumbatava vee karjäärdest väljapumbatavaks veeks.

Räägu ojas võib ajutiselt tööde perioodil suureneda heljumi sisaldus, kuid eeldatavalt ei ole ehituskaevikust väljapumbatav vesi saastunud muude saasteainetega.

Suublasse juhitud vesi peab vastama keskkonnaministri 08.11.2019 vastu võetud määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) nõuetele. Vastavalt määruse nr 61 § 9 lg 1 ja 5 tohib kaevandus- ja karjäärivett suublasse juhtida, kui saastenaõtjad ei ületa määruse nr 61 lisas 1 sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000-9999 inimekvivalenti (edaspidi *ie*), v.a heljumisisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l. Kaevandus- ja karjääriveele tuleb loaga määrata vähemalt biokeemilise hapnikutarbe (edaspidi *BHT*), keemilise hapnikutarbe (edaspidi *KHT*), pH ja heljumi sisalduse piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenaõtjate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sõltuvalt karjäärast ärajuhitava vee päritolu ja riskihinnangu põhjal. Määruse nr 61 § 11 lg 1 kohaselt peab suublasse juhitava heitvee ohtlike ainete sisaldus vastama määruse lisas 1 sätestatud piirväärtustele. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et vastavalt VeeS § 125 lg 3 on prioriteetse ohtliku aine suublasse juhtimine keelatud, välja arvatud erandjuhtudel veeloa või kompleksloa alusel.

Eelnevast tulenevalt kehtestab Keskkonnaamet veeloga nr KL-519714 seiratavad saasteained ja nende piirväärtused järgnevalt: BHT₇ 15 mg/l, KHT 125 mg/l, heljum 40 mg/l, naftasaadused 1 mg/l, pH 6-9. Nimetatud näitajaid tuleb seirata sagedusega üks kord kvartalis. Kui selgub, et suublasse juhitud vesi ei vasta kehtestatud piirväärtustele või põhjustab

negatiivseid tagajärgi suublas, tuleb kasutusele võtta täiendavad meetmed vee puhastamiseks ja nõuetele vastavuse tagamiseks.

3.2.4. Nõuded proovide võtmisele

VeeS § 243 lg 1 on sätestatud, et kui proove võetakse veeuuringu käigus, peab proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas VeeS § 243 lg 5 alusel kehtestatud korra kohaselt, kasutama veeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Tulenevalt VeeS § 236 lg 2 on veeuuring VeeS tähenduses vee, vee-elustiku, veekogu põhjasette, pinnase ja reoveesette ning naftasaaduste ja muude saastavate ainete proovi võtmine ja analüüsimine veeseisundi hindamise, saastatuse kindlakstegemise, veeloa taotluse ja selle lisade kontrollimise, veeloa omaja üle tehtava kontrollseire, keskkonnatasu arvutamise ning veeloga nõutava omaseire eesmärgil. Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad määrab kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega nr 53 „Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord“.

Vastavalt määruse nr 61 § 14 lg 1 ja 2 peab vee erikasutaja tagama sademevee saasteainete ning ohtlike ainete sisalduse ja heitvee pH määramiseks loaga määratud kohtadest proovide võtmise ning korraldama proovide analüüsi. Esinduslikke proove peab olema võimalik võtta suublasse juhitud heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ning jahutusveest.

3.3. Keskkonnaluba kehtivus

Keskkonnaluba vee erikasutuseks on tähtajatu, välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne või põhjavett võetakse kinnitatud põhjaveearust (VeeS § 189 lg 1). Ettevõtte taotleb keskkonnaluba tähtajatult. Arvestades ettevõtte esitatud taotlust ja VeeS §189 lg 1, annab Keskkonnaamet keskkonnaluba nr KL-519714 tähtajatult.

3.4. Veekasutuse keskkonnatasu deklareerimine ja aruandlus

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi *KeTS*) § 33³ lg 2 kohaselt rakendatakse keskkonnatasu deklaratsiooni suhtes maksukorralduse seaduses maksudeklaratsiooni kohta sätestatud. KeTS § 33³ lg 1 järgi esitab ettevõtte keskkonnatasu deklaratsioonis keskkonnatasu arvutuse.

Vastavalt KeTS § 10 lg 6 on ümberjuhitava vee erikasutusõiguse tasumäär sõltuvalt tegevuse olemuslikust sarnasusest vastava vee erikasutusliigiga võrdne vee erikasutusõiguse tasumääraga, mis on kehtestatud KeTS § 10 lg 4 p 9 või 10 sätestatud alam- ja ülemmäärast lähtuvalt. Vee erikasutusliigi, mille tasumääraga võrdseks ümberjuhitava vee erikasutusõiguse tasumäär tunnistatakse, määrab olemasoleva teabe põhjal Keskkonnaamet. Ühe kuupmeetri veevõtu erikasutusõiguse tasumäär aastate 2016-2025 kohta on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ (edaspidi *määrus nr 169*) lisas. Lisaks erinevatele põhjaveekihtidele on eraldi

välja toodud joogiks kasutatav mineraalvesi, ravivannimineraalvesi, karjääridest väljapumbatav vesi ja kaevandustest väljapumbatav vesi. Kuivõrd põhjavee võtmiseks ehitustegevuse teostamiseks ei ole erisust sätestatud, määrab Keskkonnaamet väljapumbatava vee karjääridest väljapumbatavaks veeks. Kvaternaari veekihist põhjavee väljapumpamisel rakendub vee erikasutusõiguse eest tasumisel kaevandusvee tasumäär KeTS § 10 lg 4 p 10 ja määruse nr 169 § 1 alusel.

Kuivõrd suublasse juhitud vee kogus on võrdne väljapumbatava põhjavee kogusega, tuleb vee saastetasu deklareerimisel kajastada väljapumbatud põhjavee koguse näit vastava perioodi kohta. Ettevõtte tuleb iga kvartali kohta täita veekasutuse ja veesaastetasu deklaratsioon. Keskkonnatasu deklaratsioon esitatakse Keskkonnaametile hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Keskkonnaameti eelistus on saada deklaratsioone elektrooniliselt Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>). Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalsel keskkonnakasutust pole toimunud. Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole kvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Ettemaksukontolt maha arvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu deklaratsiooni aluseks olevad keskkonnaseire tulemused ja muud sellised seireandmed esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS vastavalt nõutule.

Veeloa omaja on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnaloa andjale aruande VeeS § 187 p 1-6, 9, 11, 15 ja 18 nimetatud tegevuse kohta. Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2, 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima VeeS, KeÜS ja teistes seadustes ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseluba/loa-omaja-meelespea>. Veekasutajal tuleb pidevalt tagada vee erikasutuse maa-alaga piirnevate hoonete ja rajatiste geotehniline järelevalve.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Emma Krikova

Emma.Krikova@keskkonnaamet.ee